

PRAWO CYWILNE ZBIÓR PRZEPISÓW

2022

Stan prawny na 14 stycznia 2022 r.

Kodeks cywilny

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks postępowania cywilnego

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo o aktach stanu cywilnego

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

PRAWO CYWILNE ZBIÓR PRZEPISÓW

2022

Stan prawny na 14 stycznia 2022 r.

Kodeks cywilny

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks postępowania cywilnego

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo o aktach stanu cywilnego

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 14 stycznia 2022 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-124-2
58. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

UWZGLĘDNA ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

KODEKS CYWILNY:

- 30 czerwca 2022 r.** – ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2459)

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA:

- 14 stycznia 2022 r.** – ustawa z 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1978)
- 1 lipca 2022 r.** – ustawa z 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. poz. 1177)

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO:

- 30 października 2021 r.** – ustawa z 11 września 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2070 ze zm.)
- 30 listopada 2021 r.** – ustawa z 1 października 2021 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy spójności terminologicznej systemu prawnego (Dz.U. poz. 2052)
- 1 grudnia 2021 r.** – ustawa z 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 398 ze zm.)
- 1 grudnia 2021 r.** – ustawa z 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2019 r. poz. 55 ze zm.)
- 23 grudnia 2021 r.** – ustawa z 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz.U. poz. 2262)
- 1 stycznia 2022 r.** – ustawa z 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1981)
- 1 stycznia 2022 r.** – ustawa z 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym (Dz.U. poz. 2270)
- 1 stycznia 2022 r.** – ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2328)
- 4 stycznia 2022 r.** – ustawa z 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1)
- 10 stycznia 2022 r.** – ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 2289)
- 30 czerwca 2022 r.** – ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2459)
- 1 lipca 2022 r.** – ustawa z 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. poz. 1177)

UWZGLĘDNIĄ ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

- 1 października 2022 r.** – ustawa z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. poz. 2320 ze zm.)
- 18 kwietnia 2026 r.** – ustawa z 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1634)

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO:

- 14 stycznia 2022 r., 2 czerwca 2022 r.** – ustawa z 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1978)
- 1 stycznia 2023 r.** – ustawa z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. poz. 2320 ze zm.)

KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH CYWILNYCH:

- 1 grudnia 2021 r.** – ustawa z 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 398 ze zm.)
- 1 grudnia 2021 r.** – ustawa z 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Zadłużonych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1080)
- 7 grudnia 2021 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 17 listopada 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. poz. 2257)
- 1 stycznia 2022 r.** – ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2328)

Spis treści

KODEKS CYWILNY

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny	27
KSIĘGA PIERWSZA. CZĘŚĆ OGÓLNA	27
Tytuł I. Przepisy wstępne	27
Tytuł II. Osoby.....	28
Dział I. Osoby fizyczne.....	28
Rozdział I. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych.....	28
Rozdział II. Miejsce zamieszkania.....	31
Rozdział III. Uznanie za zmarłego.....	32
Dział II. Osoby prawne	33
Dział III. Przedsiębiorcy i ich oznaczenia	36
Tytuł III. Mienie	37
Tytuł IV. Czynności prawne.....	41
Dział I. Przepisy ogólne.....	41
Dział II. Zawarcie umowy.....	43
Dział III. Forma czynności prawnych	47
Dział IV. Wady oświadczenia woli.....	50
Dział V. Warunek	52
Dział VI. Przedstawicielstwo	53
Rozdział I. Przepisy ogólne	53
Rozdział II. Pełnomocnictwo	53
Rozdział III. Prokura.....	55
Tytuł V. Termin.....	57
Tytuł VI. Przedawnienie roszczeń	58
KSIĘGA DRUGA. WŁASNOŚĆ I INNE PRAWA RZECZOWE	61
Tytuł I. Własność.....	61
Dział I. Przepisy ogólne.....	61
Dział II. Treść i wykonywanie własności	62

Dział III. Nabycie i utrata własności	64
Rozdział I. Przeniesienie własności.....	64
Rozdział II. Zasiedzenie.....	66
Rozdział III. Inne wypadki nabycia i utraty własności	67
Dział IV. Współwłasność	70
Dział V. Ochrona własności.....	74
Tytuł II. Użytkowanie wieczyste.....	76
Tytuł III. Prawa rzeczowe ograniczone	79
Dział I. Przepisy ogólne.....	79
Dział II. Użytkowanie.....	80
Rozdział I. Przepisy ogólne	80
Rozdział II. Użytkowanie przez osoby fizyczne.....	82
Rozdział III. Użytkowanie przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne	83
Rozdział IV. Inne wypadki użytkowania	85
Dział III. Służebności	85
Rozdział I. Służebności gruntowe.....	85
Rozdział II. Służebności osobiste.....	87
Rozdział III. Służebność przesyłu.....	88
Dział IV. Zastaw	89
Rozdział I. Zastaw na rzeczach ruchomych	89
Rozdział II. Zastaw na prawach	92
Tytuł IV. Posiadanie	94
KSIEGA TRZECIA. ZOBOWIĄZANIA	96
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	96
Tytuł II. Wielość dłużników albo wierzycieli	100
Dział I. Zobowiązania solidarne	100
Dział II. Zobowiązania podzielne i niepodzielne	102
Tytuł III. Ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych	103
Tytuł IV. (<i>uchylony</i>).....	110
Tytuł V. Bezpodstawne wzbogacenie.....	110
Tytuł VI. Czyny niedozwolone.....	111
Tytuł VI ¹ . Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny	119
Tytuł VII. Wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania	121
Dział I. Wykonanie zobowiązań	121
Dział II. Skutki niewykonania zobowiązań	125
Dział III. Wykonanie i skutki niewykonania zobowiązań z umów wzajemnych	129
Tytuł VIII. Potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu	132
Tytuł IX. Zmiana wierzyciela lub dłużnika.....	133
Dział I. Zmiana wierzyciela	133
Dział II. Zmiana dłużnika.....	135

Tytuł X. Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika	137
Tytuł XI. Sprzedaż	138
Dział I. Przepisy ogólne.....	138
Dział II. Rękojmia za wady	143
Dział II ¹ . Roszczenie sprzedawcy w związku z wadliwością rzeczy sprzedanej	152
Dział III. Gwarancja przy sprzedaży	153
Dział IV. Szczególne rodzaje sprzedaży.....	156
Rozdział I. Sprzedaż na raty	156
Rozdział II. Zastrzeżenie własności rzeczy sprzedanej. Sprzedaż na próbę	157
Rozdział III. Prawo odkupu	158
Rozdział IV. Prawo pierwokupu	158
Tytuł XII. Zamiana	160
Tytuł XIII. Dostawa	160
Tytuł XIV. Kontraktacja.....	162
Tytuł XV. Umowa o dzieło	164
Tytuł XVI. Umowa o roboty budowlane	168
Tytuł XVII. Najem i dzierżawa	172
Dział I. Najem.....	172
Rozdział I. Przepisy ogólne	172
Rozdział II. Najem lokalu	176
Dział II. Dzierżawa	179
Tytuł XVII ¹ . Umowa leasingu.....	181
Tytuł XVIII. Użyczenie.....	185
Tytuł XIX. Pożyczka.....	186
Tytuł XX. Umowa rachunku bankowego.....	187
Tytuł XXI. Zlecenie.....	189
Tytuł XXII. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia.....	192
Tytuł XXIII. Umowa agencyjna	193
Tytuł XXIV. Umowa komisju.....	199
Tytuł XXV. Umowa przewozu	201
Dział I. Przepisy ogólne.....	201
Dział II. Przewóz osób.....	201
Dział III. Przewóz rzeczy	202
Tytuł XXVI. Umowa spedycji.....	205
Tytuł XXVII. Umowa ubezpieczenia	207
Dział I. Przepisy ogólne.....	207
Dział II. Ubezpieczenia majątkowe	212
Dział III. Ubezpieczenia osobowe	215
Tytuł XXVIII. Przechowanie	216

Tytuł XXIX. Odpowiedzialność, prawo zastawu i przedawnienie roszczeń utrzymujących hotele i podobne zakłady	218
Tytuł XXX. Umowa składu	220
Tytuł XXXI. Spółka	223
Tytuł XXXII. Poręczenie	226
Tytuł XXXIII. Darowizna.....	228
Tytuł XXXIII ¹ . Przekazanie nieruchomości	231
Tytuł XXXIV. Renta i dożywocie	231
Dział I. Renta	231
Dział II. Dożywocie	232
Tytuł XXXV. Ugoda	234
Tytuł XXXVI. Przymierzenie publiczne	234
Tytuł XXXVII. Przekaz i papiery wartościowe	235
Dział I. Przekaz	235
Dział II. Papiery wartościowe.....	236
KSIĘGA CZWARTA. SPADKI	238
Tytuł I. Przepisy ogólne	238
Tytuł II. Dziedziczenie ustawowe	240
Tytuł III. Rozrządzenia na wypadek śmierci.....	243
Dział I. Testament	243
Rozdział I. Przepisy ogólne	243
Rozdział II. Forma testamentu.....	244
Oddział 1. Testamenty zwykłe	244
Oddział 2. Testamenty szczególne.....	245
Oddział 3. Przepisy wspólne dla testamentów zwykłych i szczególnych	246
Dział II. Powołanie spadkobiercy	246
Dział III. Zapis i polecenie.....	248
Rozdział I. Zapis zwykły	248
Rozdział II. Zapis windykacyjny.....	250
Rozdział III. Polecenie	251
Dział IV. Wykonawca testamentu	252
Tytuł IV. Zachówek	253
Tytuł V. Przyjęcie i odrzucenie spadku	257
Tytuł VI. Stwierdzenie nabycia spadku lub przedmiotu zapisu windykacyjnego, poświadczenie dziedziczenia i ochrona spadkobiercy.....	260
Tytuł VII. Odpowiedzialność za długi spadkowe	261
Tytuł VIII. Wspólność majątku spadkowego i dział spadku	264
Tytuł IX. Umowy dotyczące spadku	267
Tytuł X. Przepisy szczególne o dziedziczeniu gospodarstw rolnych	269

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks cywilny	273
Rozdział I. Przepisy ogólne.....	273
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących.....	277
Rozdział III. Przepisy przechodnie.....	280
Skorowidz	289

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy	315
Tytuł I. Małżeństwo.....	315
Dział I. Zawarcie małżeństwa.....	315
Dział II. Prawa i obowiązki małżonków.....	321
Dział III. Małżeńskie ustroje majątkowe.....	323
Rozdział I. Ustawowy ustrój majątkowy.....	323
Rozdział II. Umowne ustroje majątkowe.....	328
Oddział 1. Przepisy ogólne.....	328
Oddział 2. Wspólność majątkowa.....	328
Oddział 3. Rozdzielność majątkowa.....	329
Oddział 4. Rozdzielność majątkowa z wyrównaniem dorobków.....	329
Rozdział III. Przymusowy ustrój majątkowy.....	330
Dział IV. Ustanie małżeństwa.....	331
Dział V. Separacja.....	334
Tytuł II. Pokrewieństwo i powinowactwo.....	335
Dział I. Przepisy ogólne.....	335
Dział Ia. Rodzice i dzieci.....	335
Rozdział I. Pochodzenie dziecka.....	335
Oddział 1. Macierzyństwo.....	335
Oddział 2. Ojcostwo.....	338
Rozdział II. Stosunki między rodzicami a dziećmi.....	345
Oddział 1. Przepisy ogólne.....	345
Oddział 2. Władza rodzicielska.....	347
Oddział 2a. Piecza zastępcza.....	354
Oddział 3. Kontakty z dzieckiem.....	356
Dział II. Przesposobienie.....	357
Dział III. Obowiązek alimentacyjny.....	363
Tytuł III. Opieka i kuratela.....	367

Dział I. Opieka nad małoletnim.....	367
Rozdział I. Ustanowienie opieki	367
Rozdział II. Sprawowanie opieki.....	369
Rozdział III. Nadzór nad sprawowaniem opieki	371
Rozdział IV. Zwolnienie opiekuna i ustanie opieki	371
Dział II. Opieka nad ubezwłasnowolnionym całkowicie.....	372
Dział III. Kuratela	373
Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks rodzinny i opiekuńczy	375
Rozdział I. Przepisy ogólne	375
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących	376
Rozdział III. Przepisy przejściowe	376
Przepis końcowy.....	378
Skorowidz	379

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA

Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece.....	391
Dział I. Księgi wieczyste	391
Rozdział 1. Przepisy o prawach jawnych z księgi wieczystej.....	391
Rozdział 2. Ustrój ksiąg wieczystych i postępowanie.....	396
Rozdział 3. (<i>uchylony</i>)	405
Dział II. Hipoteka.....	406
Rozdział 1. Hipoteka w ogólności.....	406
Oddział 1. Przepisy ogólne	406
Oddział 2. Przeniesienie wierzytelności hipotecznej	410
Oddział 3. Zakres obciążenia hipoteką i ochrona hipoteki	411
Oddział 4. Wygaśnięcie hipoteki	413
Oddział 5. Rozporządzanie opróżnionym miejscem hipotecznym.....	415
Rozdział 2. (<i>uchylony</i>)	416
Rozdział 2 ¹ . Hipoteka na wierzytelności hipotecznej.....	416
Rozdział 3. Hipoteka przymusowa	417
Dział III. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	419
Skorowidz	423

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.....	433
Tytuł wstępny. Przepisy ogólne	433
CZĘŚĆ PIERWSZA. POSTĘPOWANIE ROZPOZNAWCZE	437
Księga pierwsza. Proces	437
Tytuł I. Sąd	437
Dział I. Właściwość sądu	437
Przepis wstępny.....	437
Rozdział 1. Właściwość rzeczowa	437
Oddział 1. Podstawy właściwości.....	437
Oddział 2. Wartość przedmiotu sporu	439
Rozdział 2. Właściwość miejscowa	440
Oddział 1. Właściwość ogólna	440
Oddział 2. Właściwość przemianowa	441
Oddział 3. Właściwość wyłączna	443
Oddział 4. Przepisy szczególne.....	444
Dział II. Skład sądu	445
Dział III. Wyłączenie sędziego	447
Tytuł II. Prokurator.....	450
Tytuł III. Organizacje pozarządowe	451
Tytuł IIIa. Państwowa Inspekcja Pracy	452
Tytuł IIIb. Powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów.....	452
Tytuł IIIc. Podmioty uprawnione do udziału w postępowaniu na podstawie odrębnych przepisów	452
Tytuł IV. Strony	453
Dział I. Zdolność sądowa i procesowa.....	453
Dział II. Współuczestnictwo w sporze.....	455
Dział III. Interwencja główna i uboczna	456
Dział IV. Przypozwanie.....	458
Dział V. Pełnomocnicy procesowi	458
Tytuł V. Koszty procesu.....	462
Dział I. Zwrot kosztów procesu	462
Dział II. Pomoc prawna z urzędu	466
Tytuł VI. Postępowanie	473
Dział I. Przepisy ogólne o czynnościach procesowych.....	473
Rozdział 1. Pisma procesowe	473
Rozdział 2. Doręczenia	480
Rozdział 3. Posiedzenia sądowe.....	488
Rozdział 4. Terminy	494
Rozdział 5. Uchybienie i przywrócenie terminu	494

Rozdział 6. Zawieszenie postępowania	496
Dział II. Postępowanie przed sądami pierwszej instancji	501
Rozdział 1. Mediacja i postępowanie pojednawcze	501
Oddział 1. Mediacja	501
Oddział 2. Postępowanie pojednawcze	506
Rozdział 2. Pozew	507
Rozdział 2a. Organizacja postępowania	514
Rozdział 3. Rozprawa	519
Dział III. Dowody	525
Rozdział 1. Przedmiot i ocena dowodów	525
Rozdział 2. Postępowanie dowodowe	526
Oddział 1. Przepisy ogólne	526
Oddział 2. Dokumenty	529
Oddział 3. Zeznania świadków	532
Oddział 4. Opinia biegłych	536
Oddział 5. Oględziny	539
Oddział 6. Przesłuchanie stron	540
Oddział 7. Inne środki dowodowe	541
Rozdział 3. Zabezpieczenie dowodów	542
Dział IV. Orzeczenia	543
Rozdział 1. Wyroki	543
Oddział 1. Wydanie wyroku	543
Oddział 2. Natychmiastowa wykonalność wyroków	549
Oddział 3. Wyroki zaoczne	550
Oddział 4. Sprostowanie, uzupełnienie i wykładnia wyroków	553
Rozdział 1a. Nakazy zapłaty	555
Rozdział 2. Postanowienia sądu	555
Rozdział 3. Prawomocność orzeczeń	557
Dział V. Środki odwoławcze	558
Rozdział 1. Apelacja	558
Rozdział 1 ¹ . (<i>uchylony</i>)	566
Rozdział 2. Zażalenie	566
Dział Va. Skarga kasacyjna	571
Dział Vb. Skarga na orzeczenie referendarza sądowego	576
Dział VI. Wznowienie postępowania	577
Dział VII. (<i>uchylony</i>)	581
Dział VIII. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	581
Tytuł VII. Postępowania odrębne	584
Dział I. Postępowanie w sprawach małżeńskich	584
Rozdział 1. Przepisy ogólne	584
Rozdział 2. Sprawy o rozwód i o separację	586
Rozdział 3. Inne sprawy	589

Dział II. Postępowanie w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi	590
Dział IIa. Postępowanie w sprawach gospodarczych	592
Dział III. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	596
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	596
Rozdział 2. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy	602
Rozdział 3. Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych	604
Dział IV. Postępowanie w sprawach o naruszenie posiadania.....	609
Dział IVa. Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową	609
Rozdział 1–2. (<i>uchylone</i>)	609
Dział IVb. (<i>uchylony</i>)	615
Dział IVc. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji energetyki	615
Dział IVd. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty.....	617
Dział IVe. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji transportu kolejowego	620
Dział IVf. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego	622
Dział IVg. Postępowanie w sprawach własności intelektualnej	624
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	624
Rozdział 2. Zabezpieczenie środka dowodowego	626
Rozdział 3. Wyjawienie lub wydanie środka dowodowego	628
Rozdział 4. Wezwanie do udzielenia informacji	630
Rozdział 5. Powództwa szczególne	633
Dział V. Postępowanie nakazowe i upominawcze	635
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	635
Rozdział 2. Postępowanie nakazowe.....	637
Rozdział 3. Postępowanie upominawcze.....	640
Dział VI. Postępowanie uproszczone	641
Dział VII. Europejskie postępowania w sprawach transgranicznych.....	645
Rozdział 1. Europejskie postępowanie nakazowe	645
Rozdział 2. Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń	646
Dział VIII. Postępowania elektroniczne	648
Rozdział 1. Elektroniczne postępowanie upominawcze.....	648
Księga druga. Postępowanie nieprocesowe	651
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	651
Tytuł II. Przepisy dla poszczególnych rodzajów spraw.....	658

Dział I. Sprawy z zakresu prawa osobowego.....	658
Rozdział 1. Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu.....	658
Oddział 1. Postępowanie o uznanie za zmarłego.....	658
Oddział 2. Postępowanie o stwierdzenie zgonu.....	660
Oddział 3. Uchylenie postanowień orzekających uznanie za zmarłego lub stwierdzenie zgonu.....	660
Rozdział 2. Ubezważnowolnienie.....	661
Oddział 1. Przepisy ogólne.....	661
Oddział 2. Doradca tymczasowy.....	662
Oddział 3. Postępowanie.....	663
Dział Ia. Sprawy o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.....	666
Dział II. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli.....	669
Rozdział 1. Sprawy małżeńskie.....	669
Rozdział 2. Inne sprawy rodzinne oraz sprawy opiekuńcze.....	672
Oddział 1. Przepisy ogólne.....	672
Oddział 2. Sprawy z zakresu stosunków między rodzicami a dziećmi.....	676
Oddział 3. Sprawy o przysposobienie.....	680
Oddział 4. Sprawy z zakresu opieki.....	682
Oddział 5. Sprawy o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką.....	684
Oddział 6. Sprawy dotyczące wykonywania kontaktów z dzieckiem.....	688
Rozdział 3. Sprawy z zakresu kurateli.....	690
Dział III. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego.....	693
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	693
Rozdział 2. Stwierdzenie zasiedzenia.....	693
Rozdział 2a. Przepadek rzeczy.....	694
Oddział 1. Przepadek rzeczy na podstawie prawa celnego.....	694
Oddział 2. Przepadek pojazdów.....	695
Rozdział 3. Zarząd związany ze współwłasnością i użytkowaniem.....	695
Rozdział 4. Zniesienie współwłasności.....	696
Rozdział 5. Ustanowienie drogi koniecznej i służebności przesyłu.....	698
Rozdział 6. Postępowanie wieczystoksięgowe.....	698
Dział IV. Sprawy z zakresu prawa spadkowego.....	703
Przepisy wstępne.....	703
<i>(oznaczenie rozdziału 1 i tytuł oraz oznaczenie oddziału 1 i tytuł – uchyłone)</i>	703

Rozdział 1. Zabezpieczenie spadku, wykaz inwentarza i spis inwentarza	703
Rozdział 2. Przyjęcie lub odrzucenie spadku.....	710
Rozdział 3. Ogłoszenie testamentu	711
(oznaczenie rozdziału 2 i tytuł tego rozdziału – uchylone)	712
Rozdział 4. Wyjawienie przedmiotów spadkowych.....	712
Rozdział 5. Przesłuchanie świadków testamentu ustnego	714
Rozdział 6. Sprawy dotyczące wykonawcy testamentu	714
Rozdział 6a. Sprawy dotyczące zarządu sukcesyjnego.....	715
Rozdział 7. Zarząd spadku nieobjętego	716
Rozdział 8. Stwierdzenie nabycia spadku i przedmiotu zapisu windykacyjnego.....	717
Rozdział 9. Dział spadku	720
Rozdział 10. Inne sprawy spadkowe	722
Dział IVa. Sprawy z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych i o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego.....	722
Dział IVb. Sprawy z zakresu prawa pracy	724
Dział V. Sprawy depozytowe	725
Rozdział 1. Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego	725
Rozdział 2. Zwrot depozytu sądowego składającemu i wydanie depozytu sądowego uprawnionemu	727
Rozdział 3. Postępowanie w sprawach o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu	728
Dział VI. Postępowanie rejestrowe.....	729
Księga trzecia. (uchylona)	733
Księga czwarta. Postępowanie w razie zaginięcia lub zniszczenia akt	733
CZĘŚĆ DRUGA. POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE.....	736
(oznaczenie oraz tytuł księgi pierwszej – uchylone)	736
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	736
Tytuł II. Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych.....	742
Tytuł III. Inne wypadki zabezpieczenia	748
CZĘŚĆ TRZECIA. POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE	752
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	752
Dział I. Organy egzekucyjne, ich właściwość i postępowanie w ogólności.....	752
Dział II. Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności.....	766
Dział IIa. Zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego.....	775
Dział IIb. Stwierdzenie wykonalności europejskiego nakazu zapłaty.....	777
Dział IIc. Zaświadczenie dotyczące orzeczenia wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń.....	777

Dział II d. Zaświadczenia dotyczące orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i handlowych.....	778
Dział II e. Wyciągi z orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach alimentacyjnych.....	778
Dział II f. Zaświadczenia dotyczące orzeczeń obejmujących środki ochrony w sprawach cywilnych.....	779
Dział III. Wszczęcie egzekucji i dalsze czynności egzekucyjne.....	780
Dział IV. Zawieszenie i umorzenie postępowania.....	791
Dział V. Ograniczenia egzekucji.....	796
Dział VI. Powództwa przeciwegzekucyjne.....	805
Tytuł II. Egzekucja świadczeń pieniężnych.....	807
Dział I. Egzekucja z ruchomości.....	807
Rozdział 1. Zajęcie.....	807
Rozdział 2. Sprzedaż.....	813
Rozdział 3. Sprzedaż w drodze licytacji elektronicznej.....	818
Dział II. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę.....	821
Dział III. Egzekucja z rachunków bankowych.....	825
Dział IV. Egzekucja z innych wierzytelności.....	831
Dział IV a. Egzekucja z innych praw majątkowych.....	837
Dział V. Wyjawienie majątku.....	843
Dział VI. Egzekucja z nieruchomości.....	846
Rozdział 1. Przepisy wstępne.....	846
Rozdział 2. Zajęcie.....	847
Rozdział 3. Opis i oszacowanie.....	852
Rozdział 4. Obwieszczenie o licytacji.....	855
Rozdział 5. Warunki licytacyjne.....	858
Rozdział 6. Licytacja.....	860
Rozdział 6 a. Sprzedaż nieruchomości w drodze licytacji elektronicznej.....	863
Rozdział 7. Przybicie.....	866
Rozdział 8. Przysądzenie własności.....	868
Rozdział 9. Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego.....	870
Dział VI a. Uproszczona egzekucja z nieruchomości.....	872
Dział VII. Egzekucja ze statków morskich.....	874
Dział VIII. Podział sumy uzyskanej z egzekucji.....	876
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	876
Rozdział 2. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z wynagrodzenia za pracę.....	880
Rozdział 3. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z ruchomości, wierzytelności i innych praw majątkowych.....	881
Rozdział 4. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości.....	882

Tytuł III. Przepisy szczególne o egzekucji	884
Dział I. Egzekucja świadczeń niepieniężnych	884
Dział II. Przepisy szczególne o egzekucji z udziałem	
Skarbu Państwa oraz przedsiębiorców	890
Rozdział 1. Przepisy ogólne	890
Rozdział 2. Egzekucja przez zarząd przymusowy	892
Rozdział 3. Egzekucja przez sprzedaż przedsiębiorstwa	
lub gospodarstwa rolnego	895
Dział III. Egzekucja w celu zniesienia współwłasności	
nieruchomości w drodze sprzedaży publicznej	898
Dział IV. (<i>uchylony</i>)	899
Dział V. Egzekucja świadczeń alimentacyjnych	899
Dział VI. (<i>uchylony</i>)	901
CZĘŚĆ CZWARTA. PRZEPISY Z ZAKRESU	
MIĘDZYNARODOWEGO POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	902
(Przepis wstępny – <i>uchylone</i>)	902
Księga pierwsza. Jurysdykcja krajowa	902
Tytuł I. Przepisy ogólne	902
(<i>oznaczenie oraz tytuł Tytułu II – uchylone</i>)	903
Tytuł III. Jurysdykcja krajowa w procesie	903
Tytuł IV. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu nieprocesowym	908
Tytuł IVa. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu zabezpieczającym	
i egzekucyjnym	912
Księga pierwsza a. Immunitet sądowy i egzekucyjny	913
Księga druga. Postępowanie	916
Tytuł I. Zdolność sądowa i procesowa	916
Tytuł II. Zabezpieczenie kosztów procesu	916
Tytuł III. Zwolnienie cudzoziemców od kosztów sądowych	918
Tytuł IV. Pomoc prawna	918
Tytuł V. Zabezpieczenie dowodów	922
Tytuł VI. Zagraniczne dokumenty urzędowe	922
Tytuł VII. Czynności dotyczące spadku po cudzoziemcach	922
Tytuł VIIa. Europejskie poświadczenie spadkowe	923
Tytuł VIII. Stwierdzenie obcego prawa i wzajemności	925
Tytuł IX. Uzasadnienie prawomocnych orzeczeń i wydawanie	
zaświadczeń	925
Tytuł X. Wniosek o uchylenie wyroku wydanego w sprawie	
alimentacyjnej	926
Tytuł XI. Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym	926
Księga trzecia. Uznanie i stwierdzenie wykonalności	929
Tytuł I. Uznanie orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć	
innych organów państw obcych	929

Tytuł II. Wykonalność orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych oraz ugód zawartych przed takimi sądami i organami lub przez nie zatwierdzonych	931
Tytuł III–VI. (<i>uchylone</i>)	933
Księga czwarta. Uznanie i wykonanie niektórych orzeczeń sądów państw członkowskich unii europejskiej oraz pochodzących z tych państw ugód i dokumentów urzędowych	933
Tytuł I. Przepisy ogólne	933
Tytuł II. Wykonanie	935
Tytuł III. Odmowa uznania lub wykonania	937
CZĘŚĆ PIĄTA. SĄD POLUBOWNY (ARBITRAŻOWY)	938
Tytuł I. Przepisy ogólne	938
Tytuł II. Zapis na sąd polubowny	940
Tytuł III. Skład sądu polubownego	942
Tytuł IV. Właściwość sądu polubownego	945
Tytuł V. Postępowanie przed sądem polubownym	947
Tytuł VI. Wyrok sądu polubownego i zakończenie postępowania	949
Tytuł VII. Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego	952
Tytuł VIII. Uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej	954
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego	959
Rozdział 1. Przepisy ogólne	959
Rozdział 2. Zmiany w przepisach obowiązujących	963
Rozdział 3. Przepisy przechodnie	963
Skorowidz	967

PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe	1011
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1011
Rozdział 2. Osoby fizyczne	1013
Rozdział 3. Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne	1015
Rozdział 4. Przedstawicielstwo	1016
Rozdział 5. Dokonanie czynności prawnej i jej forma	1017
Rozdział 6. Przedawnienie roszczeń i inne instytucje związane z upływem czasu	1017

Rozdział 7. Zobowiązania	1018
Rozdział 8. Umowa o arbitraż	1020
Rozdział 9. Własność i inne prawa rzeczowe. Posiadanie	1021
Rozdział 10. Własność intelektualna	1021
Rozdział 11. Sprawy małżeńskie	1022
Rozdział 12. Stosunki między rodzicami a dzieckiem	1024
Rozdział 13. Przeposobienie	1024
Rozdział 14. Opieka i kuratela	1025
Rozdział 15. Obowiązki alimentacyjne	1026
Rozdział 16. Sprawy spadkowe.....	1026
Rozdział 17. Inne stosunki prawne.....	1026
Rozdział 18. Zmiany w przepisach obowiązujących	1027
Rozdział 19. Przepisy końcowe.....	1027
Skorowidz	1029

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO

Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego	1035
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1035
Rozdział 2. Właściwość miejscowa w sprawach rejestracji stanu cywilnego.....	1041
Rozdział 3. Rejestracja stanu cywilnego	1042
Rozdział 4. Zmiany w aktach stanu cywilnego	1050
Rozdział 5. Wydawanie dokumentów z rejestru stanu cywilnego.....	1054
Rozdział 6. Rodzaje aktów stanu cywilnego	1059
Rozdział 7. Szczególny tryb rejestracji stanu cywilnego	1085
Rozdział 8. Zmiany w przepisach obowiązujących	1094
Rozdział 9. Przepisy przejściowe i końcowe	1094
Skorowidz	1111

KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH CYWILNYCH

Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	1119
Tytuł I. Przepisy ogólne	1119
Tytuł II. Opłaty	1123
Dział 1. Przepisy ogólne	1123

Dział 2. Wysokość opłat we wszystkich rodzajach spraw	1128
Dział 3. Wysokość opłat w procesie.....	1130
Rozdział 1. Sprawy z zakresu prawa cywilnego i rodzinnego	1130
Rozdział 2. Sprawy gospodarcze	1133
Rozdział 3. Sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	1135
Dział 4. Wysokość opłat w postępowaniu nieprocesowym.....	1136
Rozdział 1. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego	1136
Rozdział 2. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego.....	1136
Rozdział 3. Sprawy z zakresu prawa o księgach wieczystych.....	1137
Rozdział 4. Sprawy z zakresu prawa spadkowego	1139
Rozdział 5. Sprawy z zakresu działania Krajowego Rejestru Sądowego	1140
Rozdział 6. Inne sprawy rozpoznawane w postępowaniu nieprocesowym.....	1142
Dział 5. Wysokość opłat w postępowaniu zabezpieczającym	1143
Dział 6. Wysokość opłat w postępowaniu egzekucyjnym	1144
Dział 7. Wysokość opłat w postępowaniach upadłościowym i restrukturyzacyjnym	1145
Dział 8. Opłaty kancelaryjne	1147
Dział 9. Zwrot opłaty	1148
Tytuł III. Wydatki.....	1150
Dział 1. Przepisy ogólne	1150
Dział 2. Należności świadków, biegłych, tłumaczy i stron w postępowaniu cywilnym	1150
Tytuł IV. Zwolnienie od kosztów sądowych	1155
Tytuł V. Wykonanie orzeczeń w zakresie należności sądowych	1166
Tytuł VI. Zmiany w przepisach obowiązujących	1167
Tytuł VII. Przepisy przejściowe i końcowe	1167
Skorowidz	1169
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości	
z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat	
za czynności radców prawnych	
	1173
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1173
Rozdział 2. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	1174
Rozdział 3. Stawki minimalne w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia.....	1180
Rozdział 4. Stawki minimalne w innych sprawach.....	1182

Rozdział 5. Wysokość opłat za czynności radców prawnych przed organami wymiaru sprawiedliwości.....	1183
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe	1184

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu	1185
--	-------------

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1185
Rozdział 2. Opłaty w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych.....	1187
Rozdział 3. Opłaty w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1192
Rozdział 4. Opłaty w innych sprawach	1194
Rozdział 5. Przepisy przejściowe i przepis końcowy	1195

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie	1197
---	-------------

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1197
Rozdział 2. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	1198
Rozdział 3. Stawki minimalne w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia.....	1204
Rozdział 4. Stawki minimalne w innych sprawach.....	1206
Rozdział 5. Wysokość opłat za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości.....	1207
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe	1208

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu	1209
--	-------------

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1209
Rozdział 2. Opłaty w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych.....	1211
Rozdział 3. Opłaty w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1216
Rozdział 4. Opłaty w innych sprawach	1218
Rozdział 5. Przepisy przejściowe i przepis końcowy	1219

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym	1221
ZAŁĄCZNIKI	1224
Załącznik Nr 1. Taryfa zryczałtowana wynagrodzenia biegłych z dziedziny medycyny	1224
Załącznik Nr 2. Taryfa zryczałtowana wynagrodzenia podmiotów, o których mowa w art. 290 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego.....	1225
Załącznik Nr 3. Taryfa zryczałtowana za typowe czynności techniczne biegłych z zakresu geodezji i kartografii	1229
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego	1231
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej	1235
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1235
Rozdział 2. Czynności notarialne.....	1237
Oddział 1. Akty notarialne	1237
Oddział 2. Wypisy, odpisy i wyciągi	1241
Oddział 3. Poświadczenia	1241
Oddział 4. (<i>uchylony</i>).....	1242
Oddział 5. Protesty.....	1242
Oddział 6. Inne czynności	1242
Rozdział 3. Zwiększenie wynagrodzenia za dokonanie czynności notarialnej poza kancelarią notarialną	1243
Rozdział 4. Przepis końcowy	1243

Kodeks cywilny

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks postępowania cywilnego

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo o aktach stanu cywilnego

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

KODEKS CYWILNY

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.....	27
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny.....	273
Skorowidz.....	289

Ustawa

z dnia 23 kwietnia 1964 r.

Kodeks cywilny¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1740;
zm.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2320; z 2021 r. poz. 1509, poz. 2459)

KSIEGA PIERWSZA CZEŚĆ OGÓLNA

Tytuł I Przepisy wstępne

Zakres regulacji

Art. 1. Kodeks niniejszy reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi.

Art. 2. (*uchylony*)

Lex retro non agit

Art. 3. Ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba że to wynika z jej brzmienia lub celu.

Art. 4. (*uchylony*)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji transpozycji dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.Urz. WE L 178, s. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 25, s. 399).

Nadużycie prawa podmiotowego

Art. 5. Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Onus probandi

Art. 6. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Domniemanie dobrej wiary

Art. 7. Jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary.

Tytuł II Osoby

Dział I Osoby fizyczne

Rozdział I

Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

Zdolność prawna

Art. 8. § 1. Każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną.
§ 2. (*uchylony*)

Domniemanie urodzenia dziecka żywego

Art. 9. W razie urodzenia się dziecka domniemywa się, że przyszło ono na świat żywe.

Pełnoletność

Art. 10. § 1. Pełnoletnim jest, kto ukończył lat osiemnaście.
§ 2. Przez zawarcie małżeństwa małoletni uzyskuje pełnoletność. Nie traci jej w razie unieważnienia małżeństwa.

Pełna zdolność do czynności prawnych

Art. 11. Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności.

Brak zdolności do czynności prawnych

Art. 12. Nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie.

Ubezwłasnowolniony całkowicie

Art. 13. § 1. Osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem.

§ 2. Dla ubezwłasnowolnionego całkowicie ustanawia się opiekę, chyba że pozostaje on jeszcze pod władzą rodzicielską.

Zdolność do działań prawnych

Art. 14. § 1. Czynność prawna dokonana przez osobę, która nie ma zdolności do czynności prawnych, jest nieważna.

§ 2. Jednakże gdy osoba niezdolna do czynności prawnych zawarła umowę należącą do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, umowa taka staje się ważna z chwilą jej wykonania, chyba że pociąga za sobą rażące pokrzywdzenie osoby niezdolnej do czynności prawnych.

Ograniczona zdolność do czynności prawnych

Art. 15. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych mają małoletni, którzy ukończyli lat trzynaście, oraz osoby ubezwłasnowolnione częściowo.

Ubezwłasnowolniony częściowo

Art. 16. § 1. Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw.

§ 2. Dla osoby ubezwłasnowolnionej częściowo ustanawia się kuratelę.

Zgoda przedstawiciela ustawowego

Art. 17. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do ważności czynności prawnej, przez którą osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego.

spondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Ochrona dóbr osobistych

Art. 24. § 1. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

§ 2. Jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

§ 3. Przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym.

Rozdział II

Miejsce zamieszkania

Domicilium

Art. 25. Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu.

Domicilium dziecka

Art. 26. § 1. Miejscem zamieszkania dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską jest miejsce zamieszkania rodziców albo tego z rodziców, któremu wyłącznie przysługuje władza rodzicielska lub któremu zostało powierzony wykonywanie władzy rodzicielskiej.

§ 2. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje na równi obojgu rodzicom mającym osobne miejsce zamieszkania, miejsce zamieszkania dziecka jest u tego z rodziców, u którego dziecko stale przebywa. Jeżeli dziecko nie przebywa stale u żadnego z rodziców, jego miejsce zamieszkania określa sąd opiekuńczy.

Domicilium osoby pozostającej pod opieką

Art. 27. Miejscem zamieszkania osoby pozostającej pod opieką jest miejsce zamieszkania opiekuna.

Zasada jednego miejsca zamieszkania

Art. 28. Można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania.

Rozdział III

Uznanie za zmarłego

Uznanie za zmarłego

Art. 29. § 1. Zaginiony może być uznany za zmarłego, jeżeli upłynęło lat dzieścięć od końca roku kalendarzowego, w którym według istniejących wiadomości jeszcze żył; jednakże gdyby w chwili uznania za zmarłego zaginiony ukończył lat siedemdziesiąt, wystarcza upływ lat pięciu.

§ 2. Uznanie za zmarłego nie może nastąpić przed końcem roku kalendarzowego, w którym zaginiony ukończyłby lat dwadzieścia trzy.

Uznanie za zmarłego w związku z katastrofą

Art. 30. § 1. Kto zaginął w czasie podróży powietrznej lub morskiej w związku z katastrofą statku lub okrętu albo w związku z innym szczególnym zdarzeniem, ten może być uznany za zmarłego po upływie sześciu miesięcy od dnia, w którym nastąpiła katastrofa albo inne szczególne zdarzenie.

§ 2. Jeżeli nie można stwierdzić katastrofy statku lub okrętu, bieg terminu sześciomiesięcznego rozpoczyna się z upływem roku od dnia, w którym statek lub okręt miał przybyć do portu przeznaczenia, a jeżeli nie miał portu przeznaczenia – z upływem lat dwóch od dnia, w którym była ostatnia o nim wiadomość.

§ 3. Kto zaginął w związku z bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia nieprzewidzianym w paragrafach poprzedzających, ten może być uznany za zmarłego po upływie roku od dnia, w którym niebezpieczeństwo ustało albo według okoliczności powinno było ustać.

Domniemanie chwili śmierci

Art. 31. § 1. Domniemywa się, że zaginiony zmarł w chwili oznaczonej w orzeczeniu o uznaniu za zmarłego.

§ 2. Jako chwilę domniemanej śmierci zaginionego oznacza się chwilę, która według okoliczności jest najbardziej prawdopodobna, a w braku wszelkich danych – pierwszy dzień terminu, z którego upływem uznanie za zmarłego stało się możliwe.

§ 3. Jeżeli w orzeczeniu o uznaniu za zmarłego czas śmierci został oznaczony tylko datą dnia, za chwilę domniemanej śmierci zaginionego uważa się koniec tego dnia.

Domniemanie śmierci jednoczesnej

Art. 32. Jeżeli kilka osób utraciło życie podczas grożącego im wspólnie niebezpieczeństwa, domniemywa się, że zmarły jednocześnie.

Zbiór uwzględnia zmiany opublikowane do 14 stycznia 2022 r., w tym:

Kodeks cywilny:

- ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2459)

Księgi wieczyste i hipoteka:

- ustawa z 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1978)

Kodeks postępowania cywilnego:

- ustawa z 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz.U. poz. 2262)
- ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 2289)
- ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2459)

Prawo o aktach stanu cywilnego:

- ustawa z 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1978)

Koszty sądowe w sprawach cywilnych:

- ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2328)

Wykaz wszystkich zmian zamieszczono przed spisem treści.

ISBN 978-83-8286-124-2

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

